

פאקס פארמאגט

אונפארטייגישע פארטיי - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 299 (991) | Łódź, Środa 29 Grudnia 1926 | פרייער יארגאנג | לאדזש מיטאדך כד סבת תרפ"ו | Nr. 299 (991)

24-71 מעל. 21. פערטריאדער לאדזש. פאדעמאטריאדע: | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel. 24

די רומענישע רציחות מוזען אויפהערען! ענטפער פון דעם. קירשברוי דער אינטערנאציאנאלער אונזע.

די נייע פרעסע-גזירה.
ווארשא, 28. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט איז פאָר-געקומען אַ זיצונג פון פּוילישען זשורנאַליסטען-סינדיקאַט וועגן דעם נייעם פּרעסע-דעקרט.
דאָס געזעץ בעשטעהט פון 110 אַרטיקלען און זאָל אַרײַנגעטראָגען ווע-רען אין סײַם די ערשטע טאָג פון חורש יאָנואַר. די רעגירונג האָט צוגעזאָגט זיך צו פּערשטענדיגען וועגען דער פּראָצע מיט די זשורנאַליסטען-סינדיקאַטען. נעם האָנדעלט זיך וועגען אַן אַפּעל-גאַנצע נייעס פּרעסע-געזעץ, וואָס איז נאָך פיל שאַרפּער פּאַר דעם פּריעדיגען, די רעד.).

גרויסע שניי-שטורמען און קעלמער מיט מענשליכע קרבנות.

פאריז, 28. (ספ. טעל.). זשורנאַל איז מודיע, אַז איבער גיי-קאַרק האָט זיך אַריבערגעטראָגען אַ מורא-דיגען שניי-שטורעם. ביז איצט זענען פערנא-טירט געוואָרען 6 טויז-פּאַלען, 14 פּאַר-זאָן זענען שווער פּערוואונדעט.
אין די דרום-מערב טיילען פון די פּאַראַניינישע שטאַטען קומען פאַר גרוי-סע פערמלייזונגען, וועלכע מאַכען אַן אַפּעל צו זיין.

בע'נבע'ט בעת' איינפירן איז דיכטאנטא-פאנק דאס ציהרונג פון זאנענבערג'ס פרוי.

ווארשא, 28. (טעלעפאניש) אַ גרויסע סענסאַציע האָט אַרײַנגעפירט די ידיעה, אַז פון איינעם פון די סייסע אין דער דיסקאנטא-פאנק האָט מען צוגע'גוב'עט דאָס ציהרונג, וואָס עס האָט דאָרט גע-האַט ליגען די פרוי זאנענבערג, וואָס איהר מאן איז ביז גישט לאַנג געווען דער שוץ פון וואַרשאווער אויספאַר-ווערען.

10 קרבנות.

א שרעהליכער מארד אין ענגלאנד.
לאנדאָן, 28. (אספ.) אַ שרעקליכער מאַרד איז בעגאַנגען געוואָרען אין אַ גוט געבען פאַרוועל. מ'האַט דעם איי-גענימער פון גוט דושראדוס פּעסעל, זיין פרוי און 8 קינדער געפונען דער-שטיקטע.

געגען עהסמיסעם. לאקאטאָרען-דעלעגאַציע ביים אינערן-מיניסטער.

ווארשא, 28. (טעלעפאניש) פון אונ-זער קארעספאנדענט) היינט איז געווען ביים אינערן-מיניסטער אַ דעלעגאַציע פון די לאַקאטאָרען-פּעראַייגען וועגען דעם, אַז אויף איין-שטוביגע וואוינונגען (אַ צימער מיט אַ קיך) זאָל ווײַטער גישט געהעכערט ווערען דאָס דיר-געלד און וועגען אַפּשטעלען די צקסמיסעס.

אנייע פאליטיק לגבי כינא. מעמאָראַנדום פון ענגלאנד צו 8 מלוכות.

וועט קומען צום רוזער אַ רעגירונג, וואָס וועט בעזיצען דעם געהעריגען אויטאָריטעט.
פאריז, 28. (אספ.) אויף דער היי-טיגער זיצונג פון מיניסטאָרען-ראַט איז דער היכטיגסטער פונקט געווען די

ענגלאנד וועט פאדערען די חובות.

לאנדאָן, 28. (אספ.) דיילי טעלע-גראַף איז מודיע, אַז ענגלאנד האָט בדעה זיך צו ווענדען צו איהרע בעלי-חובות מיט אַן אויפפאַדערונג וואָס גי-כער צו דעקען די סומען, וואָס עס קומט פון זיי.

ענגלאנד זאָל עס טון צוליב איהרע פערקלערטע הכנסות. אין דער ערש-טער רייה זאָל די אויפפאַדערונג זיך בעציהען אויף פראַנקרייך.

איז א יאהר ארום ואלדער רהמן-געביט אינאנצען בעפ-יט דערען.

וויצן, 28. (ספ. טעל.). נייע פרייע פרעסע ברענט אַ סענסאַציעלע ידיעה, אַז ד. 31-טען נאָוועמבער 1928 זאָל דער רהינישער געביט ווערען פולשטענדיג עוואָקואירט פון די פראַנ-צויזען. די צייטונג שרייבט, אַז די ידיעה שטאַמט פון אַ דירכאויס קאָמפּע-טענטער און זיכערער קוועלע.

ענגלאנד עהספארטירט שוין סויהלעזן.

לאנדאָן, 28. (ספ. טעל.) אין צו-זאַממנה אַג מיט דער ליקוידאַציע פון דעם קויהלעזן-שטרייך איז אָפּגעשטאַמט געוואָרען דער פערבאָט אַרײַנסצוהירען קויהלעזן פון ענגלאנד.

שנעל-געריכטען.

ווארשא, 28. (טעלעפאניש) פון אונ-זער קארעספאנדענט) לויט אַ פּעראַר-נונג פון אינערן-מיניסטער ווערען פער-לענגערט די שנעל-געריכטען אַזויף ווײַטערדיגע 6 חדשים.

נישט געהמען און נישט געבען.

ווארשא, 28. (טעלעפאניש) פון אונ-זער קארעספאנדענט). דער אינערן-מי-ניסטער האָט אַרײַנסגעגעבען אַ צירקולאַר לויט וועלכען די בעאַמטע איז פערבאָ-טען אָנצוגעהמען וועלכע ס'איז פּע-זענטען. סיי דער געבער, סיי דער נעה-מער וועלען צוגעצויגען ווערען צו פערנאָטוואָרליכקייט.

לאנדאָן, 28. (אספ.) די וויכטיג-סטע פאליטישע געשעהעניש פון טאָג איז איצט דער מעמאָראַנדום, וועלכען די ענגלישע רעגירונג האָט אַרײַנס-שיקט צו 8 מלוכות מכה ענדערען די פאליטיק לגבי כינא, באַלד ווי דאָרט

ווארשא, 28. (טעלעפאניש) פון אונזער סייס-קארעספאנדענט). אַלס תשובה אויפ'ן בריף, וואָס דעפוטאַט קירשברוי האָט בעקומען פון דער פאַרלאַמענט-רישער אונזע אויפ'ן פראָ-עסט פון דער "קאַלע" געגען די פאַרנאָמען אויף יו-דען אין רומעניען, האָט דעם קירשברוי נעכטען אַרײַנסגעשיקט צו דער אונזע פאַלגענדען בריף:

"אויך האָב דעם כבאָר צו דאָנקען פאַר דעם צוגעשיקטען בריף. איך בין אויך שטאַרק דאָנקבאַר פאַר איינער צונוגאָ צו ווענדען זיך צו די רומענישע קאָ-לעגען, אַז זיי זאָלען אָנגעהמען שריט, כדי ס'זאָל אויפהערען די אָנפאַלען אויף יודען אין רומעניען.

די אָנפאַלען אויף יודען אין רומעניען גישט נאָך זיי האָבען נישט אויפ-געהערט, נאָר זייער צאָהל איז געשטיגען און האָבען זיך טעריטאָריאַל פערבריי-טערט. איינער פערמערקט וועגען צושטעלען בעווייזען מאַך איך אָנהענגיג פון דעם, וועגען וועלכע בעווייזען ס'האנדעלט זיך. די רומענישע סטודענטען און זייערע וועניגער געבילדעטע חברים וועלען דאָך גישט שריטליך און אויך גישט מינערליך פערשטעלען, אַז זיי האָבען אַנטהייל גענומען אין די אָנפאַלען אויף יודען. פון דער צווייטער זייט איז דאָך אויך פערשטענדליך, אַז אויך די רומענישע רעגירונג וועט נישט בעשטעטיגען די דאָזיגע פאַקטען.

די גאַנצע יודישע פרעסע אין פוילען און אויך אין דער גאַנצער וועלט האָט געפרעגט גענויע שילדערונגען אין פרייט פון די אָנפאַלען. די ענטשפער-כענדע נומערען פון די דאָזיגע צייטונגען געפינען זיך אין די ביבליאָטעקען פון דער פאַרלאַמענטאָרישער אונזע און דער פּעלקער ליגע.

דער פאַקט, אַז צוליב דער שלעכטער בעהאַנדלונג פון יודען האָט הרב צירעלעטאָן זיך אָפּגעזאָגט פון זיין אַ מיטגליד פון רומענישען סענאַט און אַז אונזער דעפוטאַט וויטליצקי האָט צוריקגעשיקט צוליב דערוועגער סיבה דעם רומענישען קעניג דעם אַרדער, דאָך זיין נישט פּרעמד דעם ביורא, אויב דאָס ביורא וועט וועלען אַרײַנקוקען אין דעם ענין און אויפאַרען די רומענישע קאָלעגען צו ווירקען, אַז די אָנפאַלען און יודען אין רומעניען זאָלען אויסהערען. איך, אַלס רעפּובליקאַנער און דעמאָקראַט ווענד מיר צו דער איינע, וועלכע קעמט פאַר רעכט פון בירגער און מענט, אַז ס'זאָלען אָפּגעשטעלט ווערען די רציחות, וואָס די רומענישע סטודענטען פיהרען אויס איבער די יודען, אין גאַנצען פון 34 דעפוטאַטען און 12 סענאַטאָרען בעשטעטיג אויך די ריכטיגקייט פון די אָנפאַלען אויף די יודען, וועלכע האָבען פערנאָסען זייער בלוט בעת דער מלחמה פאַר רומעניען.

אין בלוז, אַז די אונזע, וואָס שט האָט אויך דער וואָך פון איהרע אויפ-גאַבען, וועט זיך אָפּרופען אויף מיין בריף."

ה. ד. נאמבערג איז ווא-שא, זיין מינונג הענגען דער האלאנדיאציע אין רוסלאנד.

ווארשא, 28. (טעלעפאניש) פון אונ-זער קארעספאנדענט) קיין ווארשא איז צוריקגעקומען נאָך זיין רייזע קיין רוס-לאַנד דער בעקאנטער שרימטשטעלער ה. ד. נאמבערג, אויף דער פראַגע ווע-גען דער יודישער קאָלאָניאַציע אין

וואס א פאנדיט האן אויסגעהאנגען די אייגענע מופער.

טורין, 28. (ספ. טעל.) אין בראָך נאָוואָ נעבען טורין איז ענטדעקט גע-וואָרען אַ בעסטאָלישער מאַרד, אַ גע-וויסער לעאָן גלאָוואַצקי האָט אויסגע-האַנגען אויף אַ דראָט זיין אייגענע מו-טער, גלאָוואַצקי איז שוין גע'משט גע-ווען פאַר אַ בעוואָסענטען רויב-אָנפאַל.

מודעה ואיסור!

די הוראָווע גענוצט יאָסעל פּיאָן, וסכאָדניא 15 אין משה הערנער, וסכאָדניא 17 האָבען געלאָזט שחאָצן גענו ביי אַ גע'מאָרטען שוחד, וואָס זיין שחיטה איז נבלה וטרפה און נישט קוקענדיג אויף די התראה פון ראָבנאָט, האָבען זיי די גענו פּערקויפט אויף פשר. מיר זענען דערום מפרסם, אַז קיין שום פריוואַט אויך גענוצער זאָלען ביי זיי נישט קויפּען מעהר אויף פשר און דער גענוצער, וואָס וועט דאָרט יאָ קויפּען, וועט ער ווערען גע'מאָרט 153 גלייכצייטיג זענען מיר מוהיר, נישט צו קויפּען קיין גענו אָדער אַנדע-קעס, אויף וועלכע טיגעלענען זיך נישט קיין פּיאָמבע, "שוחאי עופות פשר לאָדו", און נישט צו לאָזען זיך איינרעדען פון די פּערקויפּערטע מיט וועלכע ווער הרבנים עס ווער הפשרות.

נאכ'ן דערשיסען די 4 ארבייטער אין קאוונא

דער רושם איז האָונאַ. — אויפֿרוף פון קאָמאניסטערן. — רוסיש-ליטווישע אונטערהאנדלונגען זאלען איבערגעריסען ווערען.

ווער האט מיטגעהאלפֿען די קאָמוניסטען צו ענטלויפֿען?

ארעסטירט אַ ריז פֿערדעכטונג פֿערזאָנען.

וואָרשע, 28 (טעלעפֿאָניש) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, איז די וויי-טערדיגע איספּאָרשונג פֿאַר דעם ענט-לויפֿען פון די צוויי קאָמוניסטען פון „פּאַוויאַק“ איבערגעגאַנגען געכטען צו דער פּראָקוראַטור.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער געשליכט-האַט די מַכְס נעכטען דערהאַלטען אַ מערדער, אַז די ענטלויפֿענע האָבען זיך באַלד נאָכ'ן ענטלויפֿען איספּעקטאָרען אין אַ וואַינונג אויף דזיקאַ גאַס נישט ווייט פון דזיפֿלענאָ.

אין דער דאָזיגער וואַינונג איז דורכ-געפֿיהרט געוואָרען אַ רעוויזיע. די פּרטים פון דער זאַך ווערען געהאַלטען

פֿרי צו מערבֿלענדען די אויגען און אַפּווענדען די עזענטיכע אויפֿמערק-זאַמקייט אין ליטא, וואָס איז געווענדיג געווען פֿילען, פון די געהיימע צילען צו וועלכע זיי שטרעבען.

די אַרבייטערשאַפט מוז אָנווענדען אַלע מיטלען און זעהן מיט קראַפט צו-ריקזשטעלען די פֿריהערדיגע אָרדנונג, ווייל אַ דאָנק דער פּאַשיסטישער איבער-קעהרניש הויבען-אויף זייערע קעפֿ די פּאַשיסטען פון אַלע איבריגע באַליטשע מלוכות און עס וועט אָנהויבען צו בלי-הען דער ווייטער שטראָק. די ערשטע 4 קרבנות זענען שוין געפֿאַלען.

וואָרשע, 28 (טעלעפֿאָניש פון אונ-זער קאָרעספּאָנדענט) די „איוויסטיץ“ פון 28. דעצעמבער מיינט, אַז דאָס דער-שיסען פון די 4 ליטווישע קאָמוניסטען וועט אַרויסרופֿען די אויפֿרגענונג פון דער גאַנצער געזעלשאַפט אין רוסלאַנד און וועט פֿערשטאַרפען די בעציהונגען צווישען רוסלאַנד און ליטא. דאָס דער-שיסען פון די אַרבייטער, שרייבט די צייטונג, איז אַ קאָמפּראַמיס פון די גאַנ-צייטליכע מיט די קריסטליכע-דעמאָ-קראַטען. נאָך די דאָזיגע געשעהענישען ענטשטעהען קאָפּלעך, צי די אָנגעהויבע-גע אונטערהאנדלונגען צווישען די פּאַר-יעטען און ליטא וועלען קענען פֿערענ-דיגט ווערען.

זעלבסטמארד זענען בעגאנגען

מעהר ווי אַ העלפֿט געשטאָרבענע יודישע סאָדענמען אין עסטרייך; אַזוי ווערט איבערגעגעבען אויף דעם צוזאַמענפֿאַהר פֿון דער יודישער סאָדענמענשאַפֿט אין עסטרייך.

ווינ, (י. ט. א.) פון 18. ביז 20. דעצעמבער איז אָנגעהאַלטען געוואָרען דער צוזאַמענפֿאַהר פון פֿערבאַנד פון די יודישע סאָדענמען אין עסטרייך. דער פֿערבאַנד צעהלט 2000 מיטגלידער. דער פּאַרזיצער ד"ר קיווע האָט אָנגע-וויזען אויף דעם טרויעריגען פּאַקט, אַז מעהר ווי העלפֿט פון די יודישע סאָ-דענמען, וואָס זענען געשטאָרבען אין משך פון די לעצטע יאָהרען זענען בצ-גאַנצען זעלבסטמאָרדען.

עס איז אָנגענומען געוואָרען אַ פּאַר-טעסט - דעקלאַרציע געגען דער ערמאָר-דונג פון סאָדענע פּאַליק אין שטער-ווינער אַ יודישער מת פּאַר'ן אַנאַטאָם שטאָל.

ווינער אַ יודישער מת פּאַר'ן אַנאַטאָם שטאָל

וואָרשע, 28 (טעלעפֿאָניש) אין אַנאַטאָמישען אָנשטאַל, דאָס איז שוין דער 6-טער יודישער מת פּאַר'ן אַנאַטאָמישען אָנשטאַל אין משך פון אַ קורצער צייט.

דאָזיגער און די ענגליש-פּראַנ-צויזישע פֿערשטענדיגונג

פּאַריז, (י. ט. א.) אויף דער לעצטער פֿערזאָמלונג, וואָס איז אָרגאַניזירט גע-וואָרען דורכ'ן פֿערבאַנד פון דער יודי-שער יונגער אין פּאַרזיקייט אין אַרומ-געטרעטען מיט אַ גרויסען רעפּערטאָר דער פּערזאָנלעכער פּאַרזאָני-שער פּאַליטיקער סענאַטאָר דע-מאַנזי. דע-מאַנזי האָט רעפּערירט וועגען דעם פֿעריהמעטען ענגליש-יודישען פּאַלי-טיקער דאָזיגערלי און האָט עססטע-וואָרשע, 28 (טעלעפֿאָניש) אין אַנאַטאָמישען אָנשטאַל, דאָס איז שוין דער 6-טער יודישער מת פּאַר'ן אַנאַטאָמישען אָנשטאַל אין משך פון אַ קורצער צייט.

די רומענישע באַנדיטען הערען נישט אויף

די רעגירונג אונטערהאַנדעלט זייערע מיט די סאָדענמען. — דער רעגירונגס-אָפּיציראַן זענען די געשעהענישען אין הילדענבורג.

בוקאַרעשט, (י. ט. א.) עס איז פֿאַר-געקומען אַ צווייטע קאָנפֿערענץ צווישען דעם בילדונגס-מיניסטער פֿערטאָוויצ-און אַ סאָדענמען-דעלעגאַציע. דער מי-ניסטער פֿערטאָוויצ האָט ערקלערט די סאָדענמען, אַז זייערע פּאַליטישע פּאַ-דערווענען וועלען לגמרי גישט גענומען ווערען אין אַכט, וואָס שייך די פּאַר-שעטיגנעלע פּאַדערווענען פון די סאָדענ-מען, וועלען זיי דעפֿהילט ווערען נאָך דעם, ווי עס וועט הערשען רוח און אָרדנונג. אויב אָבער די אונדזערע ווע-לען זיך איבער'חור'ן וועט די רעגירונג צוריקהייערן אַלעס, וואָס זי וועט איצט געבען. מיניסטער פֿערטאָוויצ זאָל האָ-בען ערקלערט די סאָדענמען, אַז דער פֿערמיער אָווערעסקי בעטראַכט די צו-ריקשטעלונג פון דער אָרדנונג אין די אונדזערע פּאַרעס אַלס אַנעהערען פּראָפּ-גרייט אָנווענדען דעם מאַקסימום פון רעפּערטיטע לגבי די רוח-שטערער. די סאָדענמען-דעלעגאַציע האָט דע-

דאָס ליטווישע יודענטום

און דער יודישע פון געהערט פֿרעוידענט גריניוס.

קאָוונע, (י. ט. א.) ווי בעקאָנט, האָט ליטע אין זעלבן טאָג, ווען עס איז פֿאַרגעקומען די איבערקעהרניש, זיך געגרייט צו פֿייערן דעם 60 יעהריגע יוביליי פון פֿרעוידענט גריניוס, וועל-כער איז איצט בעזייטיגט געוואָרען פון זיין אָמט. צום דאָזיגען יוביליי האָט זיך אויך שטאַרק געגרייט די יודישע בעפעלקערונג. די ציניסטישע אָרגאַני-זאַציע האָט געהאַט איספּעקטאָריעט אַ נאָלדענעם אָדעס. אין כּאָר-שוהל האָט געזאָלט פּאַרקומען אַ פֿייערליכע תּפֿילה א. א. וו. צוליב דער איבערקעהרניש

די יודישע פּראַנציע אין ליטווישען סייס

קאָוונע, (י. ט. א.) גלייך נאָך דער איבערקעהרניש האָבען אין די קריי-זען פון דער יודישער פּראַנציע אין ליטווישען סייס געהערשט גרויסע חלוקי דעות וועגען דעם, צי די יודישע דע-פּוטאָטען זאָלען זיך ווייטער בעטייליגען אין דער אַרבייט פון סייס אָדער נישט? אַזוי ווי צו דער זיצונג, אויף וועלכער סמעטאָנא איז אויסגעוועהלט געוואָרען אלס פֿרעזידענט, איז די לעצטע נאָך נישט געווען אויסגעקלערט, איז צו דער דאָזיגער זיצונג מצד דער יודישער

10 יודען אין אונגאַרישען פּאַרלאַמענט

ערנעסט בראַדיס, ד"ר בעלזאָ פּאַפּיאָן, ד"ר אויגען גאַל, אין פּאַרלאַ-די איבעריגע יודען: עמערק גערקל, דניאל וואַרנא עמערק, מאָריץ ראָטענ-שטיין געהערען צו דער סאָציאַל-דעמאָ-קראַטישער פּאַרטיי. דער סאָציאַל-דע-מאָקראַט אַלעקסאַנדער פּראָפּער איז פון יודישער אָפּשטאַמונג ער איז אָבער קאָנפֿעסיאָנעל.

„רושאַניס“ האָט נישט קיין געלד

פון די לעצטע 6 וואָכען אַריינגעפֿאַל-טען גישט מעהר ווי איין מיליאָן און 2 מיליאָן זענען נאָך גיטיג. דער קאָסירער פון „דזשאַניס“ האָט אויך מיטגעטיילט, אַז די קאָנסטאַ אין באַנק איז גענצליך אויסגעשעפֿט. סך-הכל בעטרעפֿען די דעקלאַרירטע סומעס 18,859,000 דאָלאַר.

Dr. H. LUBICZ
med.
צענעליאָנא 43 מער, 41-32
ספּעציאַליסט פֿאַר הויט, וואַנערנאָל און פֿאַ-נער-שחקע קראַנקהיטען.
הילפֿט מיט קוראָל-לאַמפֿען (האַר-אויספֿאַל) יעצט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָווענד

צוויי שיטות

ענדערונגען אין דער האלד-אָרדינאציע.

אין די פאליטישע פאליטישע קרייזען האָבען זיך לעצטענס פארשפרייט קלאַנגען, אז געוויסע סיי-גרויסע האָבען שוין אָנגעהויבן צו סיהרען אונטער-האַנדלונגען מיט דער רעגירונג וועגן איינפיהרען אַ רייע שינוים אין אונזער ביו-אינציער וואָהל-אָרדינאציע. דערביי שמועסט מען, אז די רעגירונג זאָל זיך נעהמען דאָס רעכט צו ענדערען די וואָהל-אָרדינאציע אָהן דער צושטימונג פון סיי - אומ'ן גרונד פון אַ ספּעציעלע דעקלעראַציע פון מלוכה-פרעזידענט, וועלכער זאָל האָבען די קראַפט פון אַ צוועק. ווי מען פערזיכערט, זאָלען די ענדערונגען אין דער וואָהל-אָרדינאציע קורם-פּל בעשטענען דערין, אז ס'זאָל פערקלערט ווערען די צאָהל דעפּו-טאָטען אין ס'זאָל פערגרעסערט ווערען די צאָהל וואָהל-ראַיאָנען, און אַזאָל אומ'ן, אַז יעדער וואָהל-ראַיאָן זאָל בע-קומען 2, העכסטענס - 3 מאָנדאָטען. פערשטעהט זיך, אז דורך דעם וועט אַמטלעכעס פערמאָדען ווערען די יידישע בעפעלקערונג, וועלכע וועט אַזוי-אָרום קענען דורכפיהרען אַ מיני-מאַלע צאָהל מאָנדאָטען, מחמת די וואָהל-ראַיאָנען וועלען שוין געוויס אַזוי צוגעשניטען ווערען סיי געאָגראַפיש און סיי עטנאָגראַפיש, אַז די יידישע שטי-מען זאָלען אין יעדען ראיאָן בעזונדער מאַיאָריט ווערען.

די דאָזיגע קלאַנגען (אויב זיי זאָלען זיך בעשטעטיגען) ווענען ענדערען די וואָהל-אָרדינאציע אין דעם גייסט פון דער ענדערען בעווייזען קלאַר, אַז אַזאָל די אינציע סאָנאָציע - רעגירונג האָלט זיך בונזע די מיגדערהייטען אָן די פאליטישע שיטה פון די סטאַנדיסלאַוו-גראַבסקי'ס און זייער גלייכען.

די "אינדעלאַנץ" פון דער דאָזיגער שיטה איז דאָ גיטש לאַנג געקומען צום אויסרוק אינ'ם אַרטיקל פון סט. גראַבסקי, די פאליטיקען אין דער פּו-לישער מלוכה, לויט וועלכער די ביר-גער ווערען פערמילט אויף צוויי קא-טעגאָריעס - פון "בעלי בתים", פון "נעסט", די ערשטע דאָרף רעגירען און די אַנדערע - רעגירט ווערען. די ערשטע זענען די בעלי-בתים פון דער מלוכה, די אַנדערע - גאָר איינגעפערטע און גיטש אָנגעלעגטע געסט.

דאָס איז איין שיטה פון טראַקטירען די גאָנצעלע מיגדערהייטען אין אַ לאַנג מיט אַ פערשיידענשאַרטיגער בע-פעלקערונג.

אַז ס'איז אָבער מעגליך און ראַציאָ-נעל אויך אַנאָדער שיטה פון טראַק-טירען גאָנצעלע מיגדערהייטען-האָט אונז בעווייזען אונזער אַנאָנערטער שכן, די קליינע מלוכה לעסלאַנד, וואו אַ יוד, אַנאָיסגעשפּראַכענער ציוניסט, רעגירט גראַד, איז נאָר גיטש לאַנג בעפולמעכטיגט געוואָרען צו שאַפן אַ רעגירונג, ס'איז גיטש וויכטיג דער רע-זולטאָט פון זיינע בעמיהונגען אין דער הינזיכט, נאָר וויכטיג איז דער עצם פאָקט, אַז אַ רעפּרעזענטאַנט פון אַנא-ציאָנאלער מיגדערהייט אין דער מלוכה לעסלאַנד איז טראַקטירט געוואָרען אין דער פּוילער מאַס אין הסכמ מיט דער גלייכקייט פאר אַלע בירגער, וואָס הערשט אין לעסלאַנד.

דערפון מעגן זיך אונזערע פאליטישע מלוכה-לייט פיל אָפּלערען. **ס.**

DR PRYBULSKI
צוריקגעמעהרט.
אומדאָרף, 1. סעפטעמבער 25-38
הענערשע און האָר - הויט - קראַנקהייטען, מענטש-שוועקע, בעהאנדלונג אַנט קוואַרץ-לייב (האַר-אויספאל), רענטגען-שפּראַחהלען, געבט אַן פון 1-9 און פון 4-8 אָמער, ראַמען: פון 4-5 נאָכט.

די קאָגע, ווי זי איז.

וואָס דערצעהרט אַ פראַנצויז וועגען ראַמען-רוסלאַנד.

פּלייבט איבער איין מיטעל, רעוואָ-לוציאָנערע פראַפּאָגאַנדע. מיטצוהעלפּען צום טריטוף פון די לינקע אין יעדען שטאַט פון לאַנד, פון באַלטישען ביזן שוואַרצען ים, און אַזוי אַרום וועט די רוסישע דיקטאַטור דאָרטען לייכט בע-קומען אַ השמעה.
אוקראַינע, למשל, האָט זיך איהר רעגירונג, און איהר שפּראַך, איהרע געריכטען און איהרע שולען, פאַר די לעהרער, בעפאָמטע, פראַפּעסאָרען און צו אַ שווערע מלאכה צו פערציג יאָהר יאָהר זיך אויסצולערנען רי אוקראַינישע שפּראַך, אויף וועלכער בלויז אַ מיני-דערהייט האָט גערעדט בעתן אַלעס רעזשים. אָבער די סאָויעטען ווילען אַזוי אַרום צוציהען די אַלע וועלכע רעדען אוקראַיניש אָדער אויף אוקראַי-נישע דיאַלעקטען אין די גרענעצען פון נייצט פוילען, נעמלעך אין גאליציע.
אָבער דאָס אַלץ איז פאליטיק. קורם, פל דאָרף מען מאַכען אַ לעבען. רוסלאַנד האָט איהרע תבואה-פעלדער, איהרע וועלדער, איהרע קויהלען גרובען, נאָכט, וואָס מאַכט זי דערמיט?
דאָס דאָרף האָט די פרוכט פון דער רעוואָלוציע גאָראַנטירט, עס האָט בע-קומען פּרד, וואָס האָט געהערט צו דער מלוכה, צום צאָר, צו די קלויס-טערן און צו די פריצים. דער פּוילער איז בעפרייט געוואָרען פון די היינאָסעק-האָבאָת, וואָס סטאַלינס רעפּאָרט פון יאָהר 1905 האָט אויף איהם אַרױס-געלייגט.
רוסלאַנד וואָלט געקענט בויפן איהר נאָציאָנאַלע עקאָנאָמיק אויף אנדערעלער

גאָרישט. פון פּלאַקס מאַכט ער זיך ליי-ווענט, גוצט אויס דעם דאָרפישען בעל-מלאכה, מאַכט זיך שיק פון די פעלען פון זיינע בעמלות און אַ מלבוש פון די וואָל פון זיינע שעפּסען.
אין שטילען און עקסנות'דיגען קאָפּף, וואָס געהט צווישען דער מלוכה און דעם פּוילער, געהט אַרױס אַלס ויגער דער פּוילער, און אַט אויף דעם דאָזי-גען באַדען איז אויסגעבראַכען דער קאָפּף צווישען סטאַלינען און זינגוועל'ן.
"טראַצקי, זינגוועלען און קאָמעניעו, וועלענדיג פערגרעסערען דעם אַרבייטס-לויז און פערקלענערען די פרייזען פון די פראַדוקטען פון ערשטען געברויך, האָבען געפאָדערט צו פערגרעסערען דעם צושטייפער, וואָס דער דאָרף גיט דער שטאַט, פנטוועדער אין דער פאָרם פון פערגרעסערטע שטייערן, אָדער דורך אַ צוזאָגט-פערברויך פון די פראַ-דוקטען, וועלכע די מלוכה - פאָבריקען שטעלען צו דורך די דאָרפישע קאָאָפּע-ראַטיווען. געזיגט האָט סטאַלין, דער פערטיידיגער פון מיטעלען פּוילער.
דערמאָר איז דער שטאַט-מענטש דער געצוואונגענער פערברויכער אין די גרעניצען פון זיין אַרבייטס-לויז, אָדער פון זיין פּענסיע, וואָריס דער אַרבייטער פערדינט איצט וועניגער, ווי פאַר דער מלחמה. דער לערער, דער פראַפּעסאָר איז אויף דער גרעניץ פון נויט, און זיי אַלע, דער אַרבייטער און אינטעלי-גענט, מוזען אַיצט צאָהלען שטייערער, ווי פאַר דער רעוואָלוציע, פאַר די פראַ-דוקטען פון ערשטער נויטווענדיקייט, וועלכע זענען נאָך דערצו פון ערגערען קוואַליטעט.
כדי צו פערבעסערען די פאָבריקען, פיליגער מאַכען די פראַדוקציע און פער-גרעסערען דעם אַרבייטס-לויז, מוז מען האָבען געלד אָדער קרעדיט.
אָבער וואו געהט מען עס?

דער טויטער פאר'ן געריכט.

טראַנישער פראַצעס פון א יידישען סאָרדאט אין פראַנקרייך.

דער פּרעזידענט פון געריכט וועט דעם זיך צו מרדכי לעווי:
- דעם 28טן דעצעמבער, האָלט ניין אַ זיגער, האָט דער קאָפּראַל בע-אָטריקס געמאַכט אַ קאָנטראַלע אין די טראַנסעען און האָט אייך גיטש געפונען אויף אייזער פאָסטען, וואָס האָט איהר דערויף צו ענטפערען?
דער אָרימער מרדכי, וועלכער דער-שרעקט זיך פאַר'ן "טריבונאַל", פאַר די ריכטער, מורמפּלט אומפערשטענד-ליכע ווערטער:
- איך בין קראַנק, איך ווייס גיטש וואָס מיט מיר טוט זיך... אָפט כאַפּט מיר אָן אַזאָ... אַזאָ...
מרדכי לעווי, דער שערער פון גא-יאָן, איז פער'משפט געוואָרען צום טויט. דער אַדוואָקאַט באָט זיך אָן צו פאָה-רען קיין פאַריז בעטען בענגעדיגונג ביי דעם פּרעזידענט פון דער רעפּובליק, צו שפּעט - גיטש קיין צייט. באַלד אויף מאָרגען מיהרט מען אויס דעם טויט-אָרטליי.
אויף מאָרגען ווען דער אַדוואָקאַט איז געקומען באַגינען צו מרדכי'ן, איז שוין דאָרט געווען דער רב, דער לעצ-טער האָט דעם פער'משפּט'ן געטרייטט: "וויס איך... ס'וועט זיין נאָר אַנאָג-שטעל'..."
דער וואָנעל, וואָס האָט געפיהרט צום אָרט פון דער עקזעקוציע, האָט זיך אָנגעשפּעלט צווישען אַ גרופּע וועל-כער, אין מיטען פּעלד שטעהט אַ קאָר-שען-בוימלע, דאָס בוימלע איז גיטש גענוג שטאַרק אויסצוהאַלעסן אַ מעני-שען אויף זיך, קיין אַנדערער איז אָבער גיטשט, דאָס קאָרשען-בוימלע איז אַ בן-יחיד אין פעלד. די סאָלדאַטען, וועלכע (ענדע זעה 7-ע זייט).

29

מ'טאג

כר

מחבר הר"ר

דעצעמבער

וון-אויספאנג 7.17

וון-אונטערפאנג 3.30

לענג פון מאג. 9

היינט

קומט פאר אן איינערנעוועהני-
ליכע וועג פון דער הילף-
פערזאנלעכקייט.

(-) אויפ'ן פערזאנלעכקייט פון 4 מיטגלי-
דער פון דער קהילה-פערזאנלעכקייט, די
ה'ה: פלייטשטיין, רוס, האַמאָן און
וואַלדשטיין, קומט היינט פאר אן
אויסערנעוועהניכע וועג פון קהילה-
פערזאנלעכקייט.

ערלייבנישען אויף געוועהר.

(-) דאָס רעגירונגס-קאָמיטעט
האָט אַזוי אַ שול פאַר טאָג און ריט-
מיק פאַר אַ נאָכגעשטעלטע געווענדיג
מאָגליכקייט וועגן ערטיילען איהר אַ
סובסידיע.

אין דער קולטור. און בילדונג-א-
טילונג ביים מאָגליכסטן האָט מען דער-
פאַרשטעלט.

די געזעצן, וועלכע וועלען נישט האָבן
די געזעצן ערלייבנישען, וועלען
שטענדיג געשטעלט ווערן.

רעליגיעזע אַנשטאַלען ווענען
פאַר אַן אַנשטאַל-שטייער.

(א) די פּינאָן-מאַכט האָט מורע
געווען אַלע שטאַטשע וועלכעסמער-
וואַלדשטיין, אַזוי אַז אַ רעגירונג-בע-
שלוס, דאַרפֿן אַלע אַקטן פון רע-
ליגיעזע אַנשטאַלען און וואויננען
פון גייסטליכע פון אַלע רעליגיעס, בע-
היינט ווערן, פון אַקט-שטייער.

סעקאָן פון אַינפֿירטשען ויד.

(8) די פּאָנאָסאָווייז און נאָכגעטען אַרױס-
געווענען-געוואָרען צו 4 פּאַלען פון אױס-
גלייטשען זיך.

אויף זשעלענע 42 האָט זיך אױסגע-
גלייטשט דער אַקטאָר אױדאָר שוואַרץ
און צופּראַכען דעם לײַקען פּוס.

(8) אויף אַגעווינצקע 39 האָט זיך
אױסגעגלייטשט די 56-יעהריגע וואַננער,
און צופּראַכען די רעכטע האַנד.

(8) אויף פּיעטריקאָווער און אַנדזשע-
האַט זיך אױסגעגלייטשט די פּרוי טאַ-
נישעוואָס פון פּיעטריקאָווער 112 און
צעבראַכען דעם לײַקען אַרעס.

(8) אויף די זאַכאָנדיג 54 האָט זיך
אױסגעגלייטשט דער 27-יעהריגער משה
יאָקאָבאָוויטש פון סקאַדאָווע 20. דער-
פּי און אויף איהם אַרױסגעפאַלען דער
דער קאַסעס, וועלכען ער האָט גראָד
געטראָגען און איהם צעבראַכען אַ ביין.

אפגעביסען

א שטיקעל נאָ.

(8) נעכטען איז צווישען די פּורמא-
נעס אויף אַגאָדאָווע 77 אױסגעבראַכען
אַ געשעצן, בעת וועלכען אױסגע-
די שלעגער האָט אַנגעבליטען דעם 24-
יעהריגען מוהרמאַן אַלפֿרעד פּיננער
פון דאָרף זאַטניץ אַ שטיקעל נאָ. דער
נאָ-פּרעסער איז אַרעסטירט געוואָרען.

לויף פון ערמאָדערעמען
פּשאַראָוויטש.

(8) נעכטען איז פּאַרשקומען די
לויף פון פּשאַראָוויטש קראַוויטשק, וועל-
כער איז ערמאָדערט געוואָרען דורך
אַ פּאַליצייאַנט אין דער פּאַליציי-שולע.
אין דער לויף האָבן אַנטיגלענעווענע
דער קרייז-אױספֿעקטאָר וויזשנימירסקי,
קאַמערדאַנט נישדוועלסקי און אַנערהערן.
פּלוטאָן פון דער פּאַליציי-שול.

Dr. GRZEGORZ ROSENBERG
med.

אינערע קראַנקהייטען
ספעציאַליסט פאַר מאַגען, דאַרם און
לעבער-קראַנקהייטען.

Gdanska 44, telefon 24-44

צוריקגעהערט

נאָכטאָג פון 5 בון 6⁰⁰ וואַננען פון 9 בון 11

קרעדיטען אויף בוי-צוועקען

די אַהציע פון סוחרים-פערזאנלעכקייט פון וואַננען.

ווי מיר האָבן שוין מיטגעטיילט
האַט די בוי-אַקציע ביים לאָדזער סוחרים
און פאַבריקאַנטען-פערזאנלעכקייט
ווער 10 זיך געווענדיג צום פּינאָן-
מיניסטעריום מיט אַ מעמאָריאַל וועגן
בעשטימען קרעדיטען פאַר לאָדז אויף
אױסגעווענדיגען די אַנעוואַרענע בוי-
פּרעזידענט צינאַרסקי מאַדאָם יאַנשעוואָס.

אויף וואָס מ'נייט סובסידיעס. - מאַניסטראַט זאָגט ניין, זאָגט דער פּרעזידענט-יא.

פּרוי יאַנשעוואָס ערקלערט, אַז זי וועט
קײן סובסידיע נישט בעקומען, ווייל
דער מאַניסטראַט האָט קײן נעלד נישט,
און ס'איז אַפילו נישט פּאַרהאַן קײן
געלד פאַר די שטאַטשע אַנטיסטעריעס,
דאָך האָט זיך פּרוי יאַנשעוואָס
געווענדיג צום פּרעזידענט צינאַרסקי
ראַט.

די נייע ארדנונג אויף די טראַמוואַיען
לויט'ן מוסטער פון וואַרשאַ.

גען, אַז אויף די טראַמוואַיען זאָל מען
אויסציען פון הינטען און אַרעפּשטיי-
גען - פון פּאַרענט. דאָס וועט ווירקען
דערצו, אַז די טראַמוואַיען וועלען ווע-
ניגער שטעהן אויף די סטאַנציעס.
דער אַנאָווענדער פּאַרשטעהער פון
מסכים געווען.

הויז - בעזיצער מווען מאַכען רעמאָנט
איז זייערע הייזער.

דעם זעלבן פּערזאנלעכקייט פּערזאנלעכקייט
די הויז-בעזיצערין פון וויסנצקי-גאָס 15
סטעפּאַניאַ יאַוואָרסקאָ צו 20 זאָל
טעס שטראָף און אַדורכצופּיהרען דעם
רעמאָנט.

פּערזאנלעכקייט פון דער בוי-סעקציע.
דאָס געריכט האָט די אַנאָווענדער
פּערזאנלעכקייט צו 20 זאָלעס שטראָף און
בעפּאָלען אַדורכצופּיהרען דעם רעמאָנט
אין פּערזאנלעכקייט פון 5 טעג.

דאָס זעלבן געריכט האָט אויך פאַר-
שטאַטשט דעם פּאַרשטעט געגען נאָכאַלע
וואַננעוויטש, הויז אױסגעשטעלטע פון
זשאָוואָס 91, וועלכע איז אַנאָווענדער
געוואָרען פאַר נישט אַדורכצופּיהרען דעם
רעמאָנט אין איהר הויז, לויט דער

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

פּרעזידענט געריכטען פאַר קראַנקע-ענינים.
צווייטע אינסטאַנץ איז דער הויז-
פּערזאנלעכקייט און די לעצטע - דאָס
אַריינט מיניסטעריום. ביז די דאָזיגע
געריכטען וועלען געשטעלט ווערן וועט
אין לאָדז זיינע פּונקציעס אױספּיהרען
דער קרייז-פּערזאנלעכקייט, וואָנאָהין
די לאָדזער קראַנקע-קאַסע שיקט שוין
אַריבער די דאָזיגע ענינים.

איז די אפטייע.
היינטגע נאָכטאָג. ריוואָרען.

(8) היינט מיטוואָך דיוואָרען ביי-
נאָכטאָג פּאַרשטעלט אַפּטייען; ירושלים פון
פ. וואַלדשטיין (נאָפּירקאָווסקאָ-גאָס 27)
ו. דאָנעלעוויטש (פּיעטריקאָווער 127) פ.
אויסציען און י. צימער (וואַלדשטיין-
גאָס 37) ירושלים ליינעוועכער (פּרייהייטס-
פּלאַץ 2) ירושלים האַרמאָן (מלינאָרסקאָ
1) י. קאַהאַנע (אַלעקסאַנדראָווסקאָ 80).
נאָך ווענען גענו.

דער לאָדזער ראַפּינאָס האָט בעק-
מען אַ בריף פון כּמיעלניקער רב הרב
אַברהם יצחק סילמאַ, וועלכער איז מודיע,
אַז אין כּמיעלניק האָט זיך פּוצעט אַ
יינערמאַן, וועלכער פּערנעהמט זיך
מיט שוואַרצן גענו, האָט דער ראַפּינאָס
האַט אַרױסגעלעגט אַנאָיסור אויף זיין
שחיתא די דאָרטיגע געזעצן גיבען
איהם אַבער צו שטעלען און שיקען די
גענו קיין לאָדז.

א געפונען קינר
בעהומען א יודישען נאמען.

(-) בשעתו איז אויף דער נייער צי-
געל-גאָס געמווען געוואָרען אַנאָיסור-
געוואָרפֿען יונגעלעך.
דאָס יונגעלעך איז דאָן גענומען גע-
וואָרען אין שטאַטשען פּינער-הויז.
אַבער די קהלה האָט פּערזאנלעכקייט, אַז
הייליג איז געוואָרען, אַז דאָס קינד
איז אַ יודיש'ס, זאָל עס בעקומען אַ
יודישען נאָמען.
איצט האָט דאָס שטאַטשע פּינער-
הויז מורע-געווען דער לאָדזער קהלה,
אַז דאָס קינד האָט בעקומען דעם נאָ-
מען יצחק.

ווער ווייסט?
אדעוועהומען א גלייכטיג-
קראנקער בחור.

() מאָנאָס פּאַרמיטאָג איז אַרױס
פון דערהיים דער גייטטיג-קראַנקער, 19-
יעהריגער אברהם שטיבל און ביז
איצט נישט צוריקגעקומען.
ווער עס ווייסט עפּים וועגן איהם
ווערען געבעטען מיטצוטיילען זיין מו-
טער גרינער-מאָרן 2. ער טראָגט אַ
טונקלעלען פאַלמא און אַ ציקליסטען
היטעל.

א געהימניספולער מיינע.
(2) די איינוואוינער פון ראַקאָוויטשער
103 האָבן בעמערקט, אַז די שונה פון
דעמוזעלען הויז אַנאָס בינשענדלעך איז
שוין זייט 3 טעג נישט אַרױסגעקומען
פון שטוב. ווען מ'האַט געשענעט די
סיר האָט מען געמונען די בינשענדלעך
ליגן אַ טיטש אויף איהר בעט. די
אויספאַרשונג איז אין גאַנג.

אנשטעהענדע קראנקהייטען.
(מ) פון 19. ביזן 25. דעצעמבער
זענען אין דער געזונדהייט-אַפּטייע-
פון מאָגיסטראַט געמאָלדען געוואָרען
פאַלגענדע אנשטעקענדע קראַנקהייטען:
בויז-טיפּוס 9, פּאַלען, שקאַרלעטין 21,
דיסטעריס 18, מאָזלען 149, קאַקלש 2,
ראָק 4, רוקען-שטייפֿקייט 1.

ננבות.
(8) נעכטען זענען אין דער שטאַט
פאַרשקומען אַ ייִדיש גבולת. דערונטער
פון דער וואַלדשטיין וואַלדשטיין אויף
לאָגעווינצקע 35 האָבן אַנגעקאַנטע
אַרױסגע'גבולעט מלבושים און וועט.

(8) פון בנימין שער'ס מאָנאָפּאָסטור-
סקלער, אויף פּיעטריקאָווער 41 האָט מען
אַרױסגע'גבולעט 4 שטיק וואַלדשטיין סחורות.
(8) פון דער טוהר, וועלכע געהערט
צום אַקספּעדיציע-הויז פון רובינשטיין.
פּיעטריקאָווער 185 האָט מען בעת'ן אי-
בערפּיהרען סחורה פון קאַלישער וואָק-
זאָל אין עקספּעדיציע אַרױסגע'גבולעט
אין פּאַלען סחורה.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דעמאָליסטען-פּער-
אין איז געגרינדעט געוואָרען אַ סעק-
ציע פון קאַלעקטאָרען.

פערשידענעס.
(ט) ביים סוחרים-דע

דער געהיימנישפּולער מאַרד פּון יודישען
אַרבייטער אין וואַרשאַ.

וואר טאג, 28 (טעלעפאניש). וועגען
מאָרד מ'ן יידישען אַרבייטער אָנעוהיים
מיט מען איבער טעלעפאן מיטן:
אויף טראַנסמיטער 5 האָלט אַ
שפיינקראָם ה' שלמה מאַסטערמאָן. דער
האַט געהאַט אַנאָיניצט טאָכטער ברייט.
דער, 21. אַלט, וועלכע האָט מיט קנא-
פּאָ 3 וואָכען צוריק חתונה געהאַט מיט
געוועזענעם אָנגעשטעלטען אין דער איי-
זען-בראָנושע יודעל אָפּנהיים, 23 י.
אַ. נאָך דער חתונה האָבן די פּלה'ס
עלסטערן אָנגעגעבן ביי זיך אין דער
וואַלזונג אַ שטוב פאַרן יוגען פאַר
פאַלק. אָפּנהיים האָט מ'ן זיין שוועהר
אויף בעקומען 200 דאָלאַר גען.

בין צו דער חתונה האט אפגענישט
 דא אויסגעהאלטען ביי ווין מוטער און
 אלמנה, א שניידערין. בין אקטאבער ה.
 האט ער אין משך פון 2 יאָר גע-
 ארבייט אלס אונגעשטעלטער אין גאס-
 מאַס אייזן-סקלאָד אויף גושיבאָווסקא
 2. אין אקטאָבער איז ער געפליבען און
 בייטשלאָן און גענומען האַנדלען מיט
 אייזען אויף איינענער האַנד.

מאָנאָט 25 מינוט מאָר 7 אין אָוועק, האָט אָפּגעהייסן מאַרשאָל ווין שווערס וואוינונג און איז אָוועק צו אָנפֿעקספּע- דיטאָר אויף טראַנזשקאָנער גאַס, ברי צו בערלינגער אַ בעקעל כחורה קיין לאָדז, ער האָט זיך געזוימט עפעס אַ מינוט 20 און איז אָוועק צוריק קאָהלים. ס'איז געווען נאָך 7 מען האָט אין הויף אויף טראַנזשקאָנער 5 דעווערס איינעם נאָכ'ן אנדערען עסליכע רעוועלוציער- שטאָטן, וואָס האָבן זיך געטראָנען פון הויז-קאָריוואַר, די אַרױס-עלאַפּענט שכינים האָבן אָנגעטראָפּען שוין לינגען אַ סטאָטן אין אַ קאַלדזשע בלוט דעם

ייגנענמאן אָפּענהייט. ער איז געלעבן
אויף די טרעפּ וואָס מײַהרען מױן פּאַר-
טער אױפֿן ערשטן שטאַק.
ביים בעטראַכטען דעם מױ האָט מען
פּעסנעשטעלט, אַז ער האָט בעקומען
צוויי טיפּע וואַנדען אין דער רעכטער
און לינקער זייטען פֿון ברוסט-קאַסטען,
ווי אױך אַ קױל אין פֿנים אַריין. ד. ה.,
צוזאַמען 3 קױלען האָבען איהם געטראָפֿן.
אין חליו-קאַרדיר, וואָ דער גרױזיק-
מער מאַרד איז אױסגעפֿיהרט געוואָרען
האַט מען געפֿונען ליגען 6 גילדען פֿון
אױסגעשטאַנענע קױהלען. דאָס צווייט,
אַז עס זענען געווען אייניגע פּערוואָן
וואָס האָבען מיט אַמאָל געשטאַנען צו
אָפּענהיימען. ביים בעטראַכטען די וועג
האַט מען בעמערקט אין 2 ערטער שפּי-
רען פֿון קױלען, אַ פֿנים, אַז די מער-
דער האָבען אױסגעשטאַנען מעהר ווי 6
קױלען. די מערדער זענען נעמען געוואָרן.
די פּאַמיליע פֿון דערשטאַנענע בע-
הױפּטעט, אַז ער איז געפֿאַלען אַ קרבן
פֿון אַ פּאַטאַלען טעות. מען זאָל האָבען
אַ פֿנים געשטאַמענעס אױף אַנפֿונדערען.
און דורך אַ טעות האָט מען געשטאַנען
צו אָפּענהיימען.

דאגעבן אבער די קאוווינעס און
רעסטאראנעס, וואו עס קומען זיך צו-
נויף אַרבייטער האָט מען דערזעהלט,
אז אָפּענהייט זאָל האָבען געווען אַ
כוזר אין האָט פערזאָנען זיינע פריהער-
דיגע חברים, דעריבער זאָל מען איהם
האָבען ערמאָדעט.

צוויי פאליציי-משטאדאוניקס, וואָס
האָבען דעם ערמאָדעטען געקענט אין
נאָכ'ן מאָרג אָנצוקומען אויפ'ן אָרט פון
געטעהאניש, האָבען אַפּערגעגעבן, אַ
מיט איינציג יאהר צוריק איז ער עט-

ליבא מ'ל געווען פעהעלטען אין 5.
קאמיסאריאט פאר אנטוויקעלען אין
קאמיסאריאט דעמאנסטראציעס. מען
האט איהם געהאלטען פאר א קאמיסא
דעריבער וואל ער האבען געווען א גע-
וויסע צייט אונטער פאליטישער אויפ-
זיכט. דעריבער האבען זיי אויך גע-
הויפטעט, און דער מארד איז אויסגע-
פיהרט געווארען אויפ'ן פאליטישען
באדען.
פאר די שכנים פון הייז איז דער
מאָרד איבער אָפּענהיימען גאַנגישט
פערשטענדיך. זיי געחויפטען אויך, און
דאָ האָט געמוזט געשעהען עפעס אַ פּאָ-
טאַלער טעות. צוזאַמען מיט דעם ער-
מאָרדעטענס משפּחה פּערויכערען זיי,
און דער ערמאָרדעטער איז געווען אַ
געשיידענער יונגערמאַן.

טון אַנגרערער זייט האָט מען אַבער
אײַפערנעגעבען, אז נאָטיגענדיג וײַל אײַן
נעלד, זאָל אַפּענהײַם האָבען. „זאָרטיס“
זײַנע געו. פּערסײַ-חברים.

מען גיס-איבער, אז די מערדער האָ-
בען געשאסען, העלסענדיג עלעקטערישע
לעמפלעך אין די הענד, צולי, אז זיי
האָבען געקענט זעהן זייער קרבן אז
ער זיי נישט, די מערדער זאָלען האָ-
בען געווען 4-5 יוגנטייט. איינער פון
זיי איז געשטאנען פאר'ן טויזער אין אַ
צווייטער ביי אַק שראַנשיקאָבער און
קאָזשאַ גאָס. מען האָט געזעהען פון
טויזער אַרױסלױפֿען 4 יוגנטייט, פון
וועלכע 2 זענען געלאָסען אין דער
ריכטיג צו דער גאַווינאַרטקאַ און 2
אין דער ריכטיג צו אַלט-שטאַט.

ט'אז פער האן און א ווערטיג וואס
שטאמט און א פאליטיאישער קווארטל,
און אפעהיים וואל האבען ערמאנדעט

געוואָרן אויפ'ן ראָמאַנטישן באַדע
און ציליב עפעס אַ דינסט מיידעל.
שכנים בעהוויפטן, האָ מען זאָל האָ-
בען געזעהן שטעהן אין הויזקאָרידאָר
עפעס 4 יונגע קריסטען, וועלכע האָבען
געוואָלט אויף דער דינסט יוזעמא באַ-
סקא אַדער אויף איהר חתן אַלעקסאַנ-
דער קוואַטסאַקאָוסקי, מיט וועלכע זיי
האָבען געהאַט עפעס חשבונות... אָנגעה-
פערנדיג אָפּענהיימען פאַר קוואַטסאַקאָ-
וסקי האָבען זיי איהם על פּיטעוּת
זעראַשאָסען.

קוואטסאָווסקי'ן האָט מען פֿערהאַל-
טען ביז וואָסן דער גאַנצער פּלאַנטער
וועט ווערען אויפגעקלערט. אין משך
פֿון דער נאַכט איז קוואטסאָווסקי גע-
וואָרען אויסגעפרעגט, ער האָט דער-
צעהלט, אז ער איז גאָר דער ערשטער
וואוינענדיגער אין הויזקאָרידאָר פֿון
דער קיך אין דער וואוינונג נומער 6 אין
די פֿלה זיינע באַנסקאָ האָט איהם גאָ-
נפֿשריען, אז ער זאָל צוריק אַריינגעהן.

ו ו א ר ש , 28 (טעלעמאָניש פון אונ-
זער קאַרעספּאָנדענט) אין צוזאַמענהאַנג
מיט דער ערמאַרדונג פון אַרבייטער
יודעל אָפּענהיים איז היינט אַרעסטירט
געוואָרען דער 62 יעהריגער אַנדזשי
קוויטקאָוסקי. ער ווערט פּערדעכטיגט,
אַז ר'האַס געוואָלט דערווייטערן זיין פּלע-
מיאַטיק אַלעקסאַנדער קוויטקאָוסקי,
וועלכער פּלעגט אַריינקומען צו אַ דינסט
ביי אַשכּן פון דעם הויז, וואו אָפּענ-
היים איז דער הרב'עט געוואָרען. צומע-
ליג האָלט מען, האָס קוויטקאָוסקי
דערשטאַפּט אָפּענהיים'ען. ביי קוויט-
קאָוסקי'ן האָט מען געמונען אַ רעוואָל-
ווער, וואָס צו איהם פּאָסט צו די קויל,
פון וועלכער אָפּענהיים איז דערשטאַפּט
געוואָרען.

נאכט - פאנאטאזיע פון דינא
הצדקה.

אין די לעצטע 3 נאכט ד. ה. שבת,
זונטאג און מאנטאג איז די נאכט פא-
גאטאויזע אַרומגעפונען געווארען צי
46 פאלען, אדערונטער איז געווארען 2
מאנען קראמפף. 1 לנגע 2 פנסצירונגען,
4 גאליטיינער אָנפאלן, 2 חשודות, 1
אסטמא, 3 בלינדאָרמעטענצירונגען,
1 געשויר אין האַלס, 1 קאָוואַליסע,
1 געווען אָנפאל, 3 הערץ אָנפאלען,
1 אַרין פערלעצונג, 2 קרופען, 2 פער-
וואנדונגען, 1 לערירן פנסצירונג,
לונגען בלוט שטורץ.
זונטאג אין דער נאכט האָט די שווי-
דחל פּאַיאָרקאָאָסאָ, 48 יאָר-אַלט
שין דער רשטאָאָסאָ, 11 פלוצלינג גע-
קריגען אַ האַרץ-אָנפאל און איידער דער
דאָקטאָר איז געקומען אַויפֿן אָרט איז
די שוין געוואָרען טויט.

1 קראנקער האט געמוזט קומען אהער
ווערן אין שפיטאל אויף א בילדיגע
אפערעציע, 2 טויט האט ער געקוקט.

אויף דער לעצטער פערזאנלעכע
זיצונג פון „ברוכבא“ האט זיך די
פערזאנלעכע קאנסטיטואירט אויף פאָל-
גענדען אומן:

פאָרזיצער - ד"ר ל. פרידלעסקי; וויי-
צע-פאָרזיצער - קארפאָווסקי און י.
גראַווע; פערקעטער - ה. שטראַהווייס;
קאָסיר - ל. ראָזענבלאַט; ווירט - ה. לוי-
באַשיצקי, אינווע. ב. סידראָנסקי, מ. קא-
רע. י. שטערן, ה' זיידע א. סענעל און

רעויות - קאמיטע: י. ראזנבערג,
י. טאמאקוויטש און ש. טוב.
עהרן-גערלס: רעד. י. אוגער, דעם.
אדוו. א. לעווינסאן און א. קאהן.
אָס לייטער פון די בעזונדערע סעק-
ציעס זענען בעשטימט געווארען:

מזויק-סעקציע - ה. ליבנאָשצקי; פּוס-
באַל-סעקציע - מ. קאַפּראַווסקי; באַקס-
סעקציע - 7. שטערן; ציקליסטען-סעקציע
- ה. שטראַהווייך; שווער-אַטלעטיק - 7.
ראַזענבלאַט.

די טורן-שעה'ן אין אלץ אַפטיילונגען;
מענער, דאָמער, יונגלעך, מערלעך ווי
אויך די מוויק-פראָצע-א-בונגען פון
שווער אַטלעטיק, באָקס-לעקסציעס און
ציקליסטען ווינסער טרענינגע, קומען פון
דעם 3. יאָגאָר 1927, רעגולער לויט
ע טעמפאָרעלע מיטל פארבראָח

אין צוזאמענהאנג מיט פערזענדיגען
פון זאגער-סעזאן האָבען די ציקליסטען
איינגעפארענט אַ באַנקעט, אויף וועל-
כען עס זענען פערטיילט געוואָרען אַ
גאנצע רייזע וואָס אַנזען.

אין דער טוריסטן-אָמניבוס האָבן
דער האַלטער זשעטאָנען פאַרענדער מיט-
גלידער: מ. צוקערמאַן, ה. שטראָהווייס,
קליין, פ. קאַזאַק, באָקסענבוים, ש. מער-
מלשטיין.

א בר' יאנאטען פראצעס.
(8) אין די טעג האט דאס לאנדער
קריינציריכט בעטראכט דעם פראצעס
פון 27 יערהונדערט חיים ווארשאווסקי,
וועלכער איז געווען ליגנט געווארען אין
א בר' יאנאטען שווינדעל.

דעם 19-טען סעפטעמבער 1926 איז
צו דער אהרונגעהערדער אויף דער
גאווערמאנטאק גאס רבקה וואלדמן פון
שערעדז 58, יאטרא (לט) אינגעוואנגען
אומבעקאנטער פערשויסן האט איהר
פארגעלענט צו קויפן "נאָלדען" ריגועל
מיט אַ "בריליאַנט" פאר 150 גלאַנס.
אַזוי פלעדיגן די שטאָקס
אין טויער פון גאווערמאנטאק 11 האָט
זיך דער אומבעקאנטער אָנפערקט, און
די שווי וועלמאַן איז אַריין אין אַ יוגי-
ליר-נעשעמל ווי זי האָט געוואָלט דעם
רובן בעקוויסלע מיט פערדינסט.

צו איהר גרעסטע אַרשטווינג האָט
זי זיך דערוואוסט, אַז דער רינג איז
געמאַכט פון אמפּריקאַנער גאָלד, און
דער פּלאַטינעםער בריילקאַנט איז אַ
פּעקס בעשליסען גלעזער.
אין געריכט האָט זיך וואַרשאַווסקי
טראָץ דער קאָמפּראַמיסאַציע צו דער
שולד נישט מודה געווען.
דאָס געריכט פערמישט איהם אויף
אַ יאָהר טורמע, אויסטוישענדיג איהם
זיכערמאָ אױף אויסגעשטערנגס - הויז.

מעלדונג.

מזון די לייז-און שפאר-קאסטע מזון די
ארייטערדע אינטעליגענץ
(שענקעוויטש 3/5).

דייטש מיטמאך, 8.30 און ווייניגער אין אונזער
קאמט פאר און לאזט זיך פאר אונזער קאסע, שפעט
קען זיך אונזער קאסע, 3/5 און פאר אונזער קאסע, די מיט
גלייכע פאר אונזער קאסע, און דער טאג-אונזער
פאר אונזער קאסע, די מיט-אונזער קאסע, שפעט
פאר אונזער קאסע, און די קען זיך פאר אונזער קאסע.
און אונזער קאסע, און דער קען זיך פאר אונזער קאסע.
און קאסע.

גייער באהאלטנדיג צווישען פאירען און שוועדען.

(ס) פון 1 יאנואר אן געהאט אריין אין קראפט דער נייער באהן - טאריף פאר פאסאזשירען און פראכט פאר דער דירעקטער קאמוניקאציע צווישן אונזערע מיט שוועדען, דענעמארק און נאך וועבען, דורך דייטשלאנד. אזוי ארום וועלען מן לאזן קענען די עסט ארויס.

די קאנפערענץ וועגן די האנדעלס-קאמערן
וועט זיין אין ווערשא.

פון ראדן שטאדען דעלענאציעס.

(ט) געכטען האָט דער צענטראַלער
פערזאָנל פון „צווייטעל“ מיטגעטיילט
אַלע ווירטשאַפֿטליכע אָרגאַניזאַציעס, און
די קאָמערענץ וועגן די האַנדעלס-
קאַמערן, וואָס האָט געוואָלט פאַרקומען
אין זאַקאָמאָנע דעם 3. יאָנאַר ווערט

וְעַל כֵּן מֵאַחַד פִּי אִיּוֹדִישׁ עַז אֵינְדוּסְטְרִיעֶלֶה.

נעכטען, ארום האלב 7 אין אָוועג
אין בערגאנען זעלבסטמאָרד דורך אים-
הענגען זיך דער לעדער אינדוסטריע-
לער שיע קאָנצענטראַטאָנען, אין זיין
וואוינאָרט אויף ניי- ציגעל- גאס 18. ער
האָט איבערגעלעבט אַ צעטפּלע, אָדער-
טירט צו דער פּאָליציי, אין וועלכען
ער בעט קיינעם נישט צו פּערזאָנלעך
אין זיין טויט

א פאפריק=שרפה.

(אס) באַקאַנט 8 אַ ווייב און אַוואַנד
אין צוליב אַ קורצ-שלוס אויסגעדראָכען
אַ שרטה אין דער מאַבריק פון צעכ-
טאָלד און ווילער אויף בענעדיקטאָ 65,
דער ערשטער און צווייטער מייער-
שער-אַפּטייגונגען אין דאָס מייער שטאָט
אַינגעלעגטן געוואָרען, דער הויך
אין נישט קיין בעדייטענדער.

אדערער צאהלען שטייערען
און ער נאכעם.

(א) אין קרימינצריכט איז געכטען
פערטונאכט געוואָרען דער פּראָצעס גענען
אנטאָני קאַשאָרעק. וועלכער איז גע-
כאַמט געוואָרען ביי דער שטאַדטשער
קאַסע, פּת ער האָט געוואָלט ביי איי-
נעם פון די שטייגער-אַהלער אַרײַנסוב-
געבן אַ פּאַרסעל, אין וועלכען עס

סוף י"שע בעראמזונג וועגען
אסמזעלע פראגען.

ציונזמעהאנג מיט דער קאנצע-
וואָס דאָס פרעזידיום פון סוחרים
אבריקאנטן-פעראייין (פיעסראק-
1) האָט זונטאָג אָפּגעהאַלטען
פּרעזעס פון ייִדישען קאָלע
האַרטגלעס. איז געכטען אין
פאַרגעקומען אַ פערזאָנלעכע-
לעבן געוואָרען אַ ווייַז פערזאָנען, צו-
ווי אויך דעם ד"ר י. ראָזענבלאַט.
אויף דער זיצונג זענען אַרומגע-
געוואָרען זיי ברענענדסטע סוחרישע
פּראָגען, וואָס שטעהען איצט אויף דער
טאָג-אַרדננג. די זיצונג האָט זיך פער-
צויגען ביז שפּעט אין דער נאַכט.

צו וועלכער מ'זענען איינצו
 "י"ם=אויפ'לעבען די האנדעלס=אב=
 טיילונג ביים מאניסטראט.

די מזהרהייטס פראקציעס פון
ר שטאדט-ראט האבען זיך גע-
ט צום מאגיסטראט אויסצוגריי-
עס סטאטוט פון דער האנדעלס-
לונג, וואס דארף ווידער געשע-
נערען אין וואס בראש פון איהר
געשטימט ווערען דער ביזאנטינער
ר פון די „פראצעדענצאריען ה'
מ פערזענליכע דאס צוגרייטען דעם
מ זאל פערזענליכע ווערען בקרוב

וויסנאד בענדיז
דיננז הינט אין לאנד.

גרויסער און בעליבטער וויק-
ענקין איז איצט געוואָרען דער
רובן דער אַרטיסטישער וועלט
לען.
ער קאָנצערט פון וויקטאָר בענקין
זעסט אױספּרקױם און זינגט
יטען ווערען פּערזױנלעך אין
מױבם פאַר די ליבהאַפּער פון
געהענעם וואָרט.
אנדערס איז איצט וויקטאָר בענ-
וואָרען דער ליבלינג פון יודי-

נער אפערעטע איז סלא-טעאטר
דירעקטע: זעמאן.

היינט מיטוואך, 8.30 אין אווענד ווערט געשפילט:
אארלאנד
 אפערעטע אין 3 אקטען
 פון הונד הירש ---
 עס נעהמט אנטויל דער
 גאנצער פערסאנאל. ---
 גילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

זאל פילהארמאניע, נארמאויטשא 20

יוליום אדלער

שבת, דעם 1. יאנואר, 3.30 נאכט. - צו פירינע פרייזען צום
לעצטען מאל - דין בערלינגער סאציאלע סטאנדעס פון ערנסט מארקס
ה'ינקעמאל / הויפט-ראט, הענקעמאל -
יוניום ארבעט.

„דער קאָפּט-מענש“
דז הויפט-ראל „עליהו גאלד“ - ירושלים ארבער.

וונטאן, דעם 2. יאנואר 3.30 נאכט. - צו פירנע פרייעז אויפן
אלגעמ. פערלאנג ד? ת-מ ד חכם // ד? הויפט-אל, תלמיד
בערבעס פיסע -/ - חכם - י. אדער.
דעטער: א. שטאמעדער.
אנאנס: מאנטאן, ד. 3. יאנואר
לעצטע פאפול. פארשט.

יְהוָה יִשְׁעֵנוּ עַתָּה עֲצוּת

מעג דער ירוש נישט וועלען, ד
מלוות, מן זיין מערשטאָרבענעם מאָסער
קאָנען אָבער פערלאָנגען, און אין דער
היפּאָטען זאָל ווערען איבערגעשריבען
דאָס איבערגעבליבענע נאָך'ן מערשטאָר
בענעם בעל חוב מערמענען אײַנ'ן נאָ
מען ירוש.

אז דער „מורה הוראה“ מיט' שמש
זענען שוין געווען ווייט פון יענער
ייט רעדומין. האָט זיך דער גביר
זאָמגעזעהן, אָז צוזאַמען מיט די „אָנ-
זעליגטע“ אורחים, זענען אויך פער-
שוואונדען געוואָרען אַ מיטער, אַ זיי-
רענע קאַפּאַטע אין אַ פּאַר גייע שטי-
וועל. דער גביר האָט, נישט לאַנג קלע-
נענדיג, גלייך אַוועקגעשיקט אַניצק-
פערט-בריוו צום רב קעסטנעבערג קיין
אָדאַם, אין וועלכען ער האָט איבער-
געגעבן די גאַנצע געשיכטע, אין בריף
האָט ה' ראָזענבלום בעמערקט, אַז ער
איז חס-ושלום נישט חושר ה' קעסטנ-
עבערג'ס מאַסער, דעם מורה הוראה;
אָך ער איז משער, אַז דאָס דאָזיגע
שטיקעל אַרבייט האָט מסתמא אָפּגעטון

די ארבייטסער, וועלכע מוזען אין שטוב
עמאכט ווערען. זי האט אפגעמאכט
מיט איהם דעם דרייטן מאָר דער ארבייט
און האט זיך צוריקגעצויגען אין איהר
באשטידענעם, שטילען חור. אָבער זי
האט מיט דער רגע פערלירען איהר
ווייניקס. די פליקען פון מאָנטער הא-
פּען איהר נאָכניקט און האָבען אויפ-
געטרייטעלט אין איהר אינערליכע כוחות.
וועלכע האָבען געפאָדערט און פערלאָנגט.
זי האט אייניגע מאָל מיט'ן מאָנטער גע-
דעמט און יעדעס מאָל איז זי אַוועקגע-
גאַנגען אַ צורודערטע מיט אַ ווייטאָגדי-
גען האַרצען און מיט אַ דו-שטיגער
ענערגיע. אזוי שילדערט זי איהרע איבער-
ענערגיען מאָר'ן ריכטער. זי געדענקט

**א "פאטער" פון
הרב קעסענבערג.**

א שפיצער פון א שווינדלער.

דער רבנות-קאמף צווישען דער רב-
דאמער קהלה מיט'ן בעריהמסען רב
קאסטענבערג האט געגעבען א געלע-
גענהייט א פלינקען שווינדלער אויף א
גאנצן אריינגעלען אומן צו קאפן א
לייכטען פערדינסטעל.

אין שטעטל רעדומין האָט זיך
 שלוצלינג בעוויזן אַז ער אַ מורה-הוראה
 מיט אַ משמש, און פאַרשטעלנדיג זיך
 פון די דאָרטיגע אָנגעזעהענע
 גבירים, אַ געוויסן אַ רעזענציום, אַלס
 דער פאָטער פון רעדאָמער "רב" קעגן-
 שטענדיג, נעמענען אַ געוויסע געלד-
 שטיצע פאַר זיין זוהן, וועלכער איז דאָ-
 אינירס געוואָרען פון די אומזיסטע פער-

זאל פיר הארמאניע

היינט, 8.30 אונטער ווינט דער בעלזשער יודישער ארטסט
Wiktor CHENKIN
ביים קלאזער: פראדא. לודוויג אורשטיין.
אין פראגראם: די שטעטע יודישע און חסידישע נגונים,
און אויך אנדערע לידער פון זיין ענטזונדענען פראגראם.
991
בלעטערן צו בעקומען און פילדארמאניע קאסע.

דער טויטער פארז געריכט.
(ענדע פון 8-טע זייט).

האָט מיט זיינע טויטע אינגען זיך איינגע-
געבויטען אין רבי'ן און אָהן אויפֿהער
געפֿערט: „אָנאַשטעל, רבי, אָנאַשטעל...“
וואָס וועט קען דערצו טון די ליגע?
אָ קלייניקייט: צו רעאָביליטירען די
משפּחה פֿונעם געשטאָבענעם מרדכי לע-
ווי, אָ קליינע נחמה, אָבער דאָן אָ
נחמה, דער געשטאָבענער איז בעקאָנט
געווען אין גאַנץ באָיאָן ווי „אָנאַרימער
אומשטאַנדטוואָרטליכער טייוועל“. אויף
אַזאַ איינעם האָט די דעמאָלס'דיגע צו-
דולסע מלחמה-געווערטיקייט געוואָלט
אַנצושטעלען איהר מיט-אַפֿאַרעט.
דער געגעבענער פֿאַל איז ווייט,
ווייט נישט דער איינציגער אין די בלו-
טיגע קאַפּיטלען פֿון דער מלחמה-יורשה:
נאָכצו בערג מיט עהנליכע פֿאַרפֿאַלען
פֿיהלען אָן די געוויסע פֿון דער ליגע.
וויקטאָר באַש קען זי אַלע, דאָך מיט
פֿינטע אייגען אַעט ער ליינען די
טרויעריגע געשיכטע פֿונעם אומשטאַנד-
אָנאַרימערליכען יודישען שערפֿער, וואָס
איז אַזוי טראַגיש דער-הרג'עט געוואָ-
רען פֿון גאַנץ פֿאַרשטאַנדטליכע מער-
דער...

וועט מען לכת הפחות א מובה טון
דער משפחה פון מרדכי לעווי און זי
רעאביליטירען?
נ-פ-ה.

פרוי פערשפארט איהר מאן
אין משוגעים-הויז

פרי צו מאנעו מאכען א לעבען מיט איהר געריכטען. - דובנער וויבער וויי
משלה זיין דעם מאן אויפן עולם האמת און חתונה האבן מיט אלעמבערנער

אין לעמבערגער יודישען פערטעל,
צפון, פאר דער שוהל' שפילען זיך
אַסע אַב שוידערליכע אַפּמיליטען-טראַגע-
דיעס, נאָך מיט שווערער מיה ווערט די
עפֿאַנטליכקייט געוואָהר פֿון זי. דער
רוב פֿון די דאָזיגע טראַגעדיעס ווערען
דערשטיקט אין די פֿער-וועג פֿון די
קליינע שמוציגע שטיבלעך פֿון „פֿאַר
דער שוהל“.
אין דער לעצטער צייט איז גע-
לונגען אַרױסגעקומען פֿרטים וועגען
אַזעלכע צוויי פֿאַמיליען-דראַמעס, וועל
כע האָבען זיך טראַגיש אָפּגעשפּילט
אין לעמבערגער יודישען פערטעל.
אויף דעם אָנגעפֿירטעם „קוהלען
פֿאַר“ (טעאָדאָר-פֿאַר) וואָלט אַ יודי-
שער משהל-הענדלער מיט'ן נאָמען ה. ב.
דער דאָזיגער טוהר האָט אַ ווייב, וועל-
כע איז בעקאָנט, פֿאַר דער שוהל' אונ-
טערן נאָמען „פֿאַר-ע“. האָט דאָס דאָזי-
גע ווייבעל פֿאַרלונגען זיך אַרױסגעפֿונען
אַ „פֿערעהער“ און פֿרי טוט ווערען
פֿון מאָן און דאָן צו קענען „מאַכען אַ
לעבען מיט איהר „פֿערעהער“ איז זי
געפֿאַלען אויף אַ המצאה. זי האָט גע-
מאַכט איהר מאָן פֿאַר משוגע, אָנגעווע-
דעט בלייבליי התפֿעלות'ן און איהם
אַפּגעפֿיהרט אין משוגעים-הויז.
איצט האָט זי ערשט אָנגעהויבען צו
לעבען אַ „נומען טאָג“ מיט איהר פֿער-
עהער. זי האָט איהם געמאַכט פֿאַר'ן
גאַנצען כל וכל אין איהר מאָנעם געשטעט.
דער דאָזיגער יונגערמאַן האָט דערווייל
אויסגענומען די געלענענהייט און גע-
מאַכט „שוואַרץ-שבת“ אין דעם משהל-
געוועלעב.
דער דאָזיגער פֿאַקט האָט אין יודי-

יאפאנישע רעגירונג אינטערעסירט זיך
מיט דעם ציוניזם.

ירושלים, (א. י. ק.) דער יאפאני-
שער קאנסול אין פֿאַרס - סאַאיד, ה'
קוראקי, האָט בעת זיין בעזוך אין
ירושלים געבעטען אין ביראָ פֿון דער
ציוניסטישער עקזעקוטיווע פֿון זאָל איהם
געבען אַ דאָפּטען זאָך פֿון דער
ציוניסטישער ליטעראַטור פֿאַר זיין רעג-
ירונג און פֿאַר איהם, ווייל ער און זיין
רעגירונג, אינטערעסירען זיך מיט דער
ציוניסטישער טעטיגקייט אין ארץ-ישראל
און אויסער איהר.
ער האָט אויך פֿאַרגעשלאָגען, אַז מען

Dr. I. Wajenberg
med.
Cegielniana 47 tel. 26-02
אונטערלעך ערשט-הילף. כפֿעצ, לונגען און האַרץ-
קראַנקהייטן געשטערמטען טוט קונסטליכע
באַרגיין.
נאָמ 5-8 און 5-8 נאָמנטאָג

די ליבעס
פון אקייזערין

היימטארישער ראמאן פון לעבען. אין רוסישן קייזערליכן הויף

פון ל. זאכער מאנאר.

די לעצטע סצענע האָט פֿאַרגעשטעלט אַ ווייבערליכען משפּט.
פֿינף רייצענדיגע יונגע ווייבער האָבען געשטעט אַ מאָן, וואָס איז
געשטאַנען פֿאַר זיין אויף די קני און האָט געסענהייט, אַז ער איז
נישט שולדיג.
און די ווייבער האָבען געשטעט, אַז די מענער זענען אַלע
מאָל שולדיג, און אַ ווייבערליכער תּליון, אָנגעטון אין אַ בלוט-
רויטען קאַסטיום, האָט מיט אַ פֿעזונדערער הנאה געשטאַרמט דער-
ביי איהרע טויטליכע געווער פֿאַר'ן פֿאַרשטאַט'ן פֿאַן.
די אַנדערע מענער און פֿרויען האָבען אויך אַלצודינג געטון,
בוי אַרױסצוברענגע וואָס שאַרפֿער דעם געדאַנק וועגען אַ „פֿער-
קערטע וועלט“.
געווענערס האָט זיך אַרױסגעצייכענט אויפֿן דאָזיגען באַל
די צאָריצע אַליין.
אָנגעטון אין אַ קאַסטיום פֿון אַ פֿוילישען קאָואַליער פֿון
יפֿענער צייט, האָט זי אַרױסגעשניטע צווישען אַלעמען מיט איהר
הויכעוויקסיגען שלאָנקען קערפֿער.
זי האָט געטראָגען הויכע שטייוועל, עננע ווייסע הויזען, אַ
קורצען ראָק מיט גאָלדענע שטערנען, אַ סאַמעטענע וועסט און אַ
שווערער מיט אַ הענטעל, וואָס איז געווען בעזעצט מיט די טייער-
סטע ברייליאַנטען.
מ'האָט נאָך קיינמאָל נישט געזעהן דער צאָריצע אַזוי פֿריי-
לעך און אַזוי אַרױסגעלייגט, ווי אין דאָזיגען אָווענד. נאָך אויף
איינ רגע האָט זי זיך אָנגעמווועט, ווען מ'האָט איהר געזאָגט,
אַז ראַומאַוואָקיי וויל נישט קומען צום באַל. אויף „איהר פֿאַר-
פֿערוואָס ער וויל נישט קומען, האָט איהר געענטפֿערט ראַומאַוואָ-
קייט ברודער, קירלי, וועלכער האָט אַרױסגעזעהן זעהר קאַמיש
איינ'ם קאַסטיום פֿון אַ איטאַליענישער פֿרימאַדאַנע:
- איהר ווייסע דאָך, מאַדעסטע, ווי ערנסט אַלעקסיי איז.
איהר איז נישט אַ גענעם אָנצוטון זיך אין ווייבערליכע קליידער
און אויסוועגן לעכערליך.
- ער איז גערעכט - האָט די צאָריצע אין אַ וויילע אַרום
געזאָגט - אַזעלכע שטייפֿערייטען פֿאַסען נישט לאָר איהם.
דערנאָך האָט די צאָריצע זיך געשטעלט ביים הויפט-אַריין.

כע אין אונגעליכע זאכען, איז אַנאַשטעל דיענער, וואָס האָט
אויסגעזעהן זעהר אָפּגעלאָזען און פֿערשטאַיבט, צוגעגאַנגען צום
אַקטיאָר און האָט איהם דערלאָנגט אַ צעטעלע.
וואָלקאוו האָט איבערגעלייגעט:
„נייט, נאָך דעם מאָן, וואָס גיט אייך איבער דאָס ברייוועל
און טוט, וואָס ער וועט אייך הייסען, איינע, וועלכע קען פֿער-
וויקליכען אַלע אייערע טרויערען און וואונדערען“.
דער אַקטיאָר האָט צוגענומען דאָס צעטעלע און געשמי-
כעלט מיט אַ פֿאַרשטאַנדטליכער מינע.
- וואָס איז עס? - האָט סוממאַרעקאָוו געפֿרעגט - פֿעפּס
אַ גאַנצעוואו?
וואָלקאוו האָט אַ צי געטו מיט די אַקטאָרען. ער האָט נישט
געענטפֿערט. דערנאָך האָט ער זיך אַרױסגעוויפֿען און איז אַוועק
נאָכ'ן דינער.

זי זענען דורכגעגאַנגען אַ פֿאַר גאַסען און זענען דערנאָך
פֿאַר'ן אין אַ קליינע הויז.
דער אַלטער האָט אָנגעקלאָפֿט אין אַ סונקעלען קאַרידאָר
אין אַ טיר, מ'האָט איהר געענטפֿערט. דערנאָך איז ער פֿאַר'ן נאָך
זיין פֿיהרער אין אַ קליינעם צימער, וואו ער האָט זיך אויפֿן
וואונק פֿון דינער געזעצט אויף אַ שטול.
דער דינער איז אַרױסגעגאַנגען און האָט זיך באַלד צוריק-
געקערט מיט אַ זעלטען-טישקאָווער בלוט, וועלכע ער האָט איהם
מיט אַ שעלמישען שמיכעל דערלאָנגט.
דער יונגער אַקטיאָר האָט פֿערוואונדערט אָנגעקוקט די
בלוט און איהר אַ שמעק געטון. אַ וואונדערליכער ריח האָט אַרױס-
געשטראָמט פֿון איהר. ער האָט איהם אַריינגעקאָממען און גלייך
האָט זיך איהם דעם קאָפּ פֿערדרייט און ער האָט דאָס בצוואוסט-
זיין פֿערלאָרען.

ווען וואָלקאוו איז געקומען צו זיך, איז ער געלעגען אויף
אַנאַריינטאָלישער בעט מיט בעגלידעטע פֿיס. אין אַ צימער, וואָס
מיט זיין טייל און לוקסוס האָט ער נישט דערמאָנט אָן דעם
פֿאַנטאַסטישען אַרענעט, ווי אָן דעם וואָכעדיגען פֿעטערבורג.
דורכ'ן זילבערנעם סופּיס איז געפֿאַלען אַ פֿאַנטאַסטיש בלוז
ליכט, וואָס האָט מיט אַ בלויען פֿאַנטאַסטישען וואָלקען איינגעהילט
אַלצודינג איינע דאָזיגען צימער - די געמאָלטע ווענד און די
פֿאַרלאָנגע, וואָס איז בידעקט געווען מיט די טייערסטע פֿערסי-
שע סעאיכער.

וואָלקאוו האָט זיך אַרױסגעזעצט און געפֿרובֿט זיך דערמאָ-
נען, וואָס מיט איהם איז אַזוינס פֿאַרגעקומען. אָבער מ'האָט איהם
נישט געלאָזט לאָנג טראַכטען.
(פֿאַרסעצונג קומט).

איז גבול פון בשותף

איינמאָל שפעט ביינאַכט, ווען וואָלקאוו מיט סוממאַרעקאָוו
און מיט אַנדערע פֿונעם טעאָטער זענען געזעסען אין אַ קליינעם
שענק און האָבען געטרונקען און געשמועסט וועגען אַלע מעגלי-

Wydawnictwo „Najer Folksblat”, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg.
Cacjonkami i druk: „Najer Folksblat”, Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman